

Het oude en het nieuwe huis

DOOR NANNIE VAN WEHL.

KLEINE APPIE KON TOCH ZOO MOOI bouwen! Hij was vier jaar. Maar als je zag, wat hij met zijn prachtige Ankerbouwdoozen bouwde, dan kon je 't niet gelooven, dat zoo'n klein ventje zoo iets moois gemaakt had. Hij bouwde naar de mooie voorbeelden en ook wel naar zijn eigen zin. Zijn laatste kunststuk, heelemaal zelf verzonnen, was een Kerststal. Moeder zette er de figuren van het oude haast vermolmdde stalletje in, broer Willem legde er een lichtje in. . . . 't was alles prachtig.

Nu had Appie wèl een héél groote buitenkans. Hij had wel zes Ankerbouwdoozen. Dat heeft een jongetje van vier jaar gewoonlijk niet. Maar Appie was het eenige kleintje thuis. Appie had drie héél groote broers, één was er al student, één moest zijn eindexamen doen op de Hoogere Burgerschool, en één zat in de vierde klas. Die broers hadden op hun verjaardagen indertijd die kostelijke bouwdoozen gekregen en waren er altijd heel netjes op geweest. Ze hielden zóóveel van Appie, dat ze hem wel alles wilden geven, wat ze zelf mooi en prettig hadden gevonden. Moeder moest er vaak aan te pas komen, dat ze het kleine ventje niet overlaadden. Met de bouwdoozen had moeder ook al gezegd: „Toe nou toch! niet alle bouwdoozen tegelijk. Hij is nog zoo klein!” Maar toen Appie met twee doozen toonde, dat hij zoo-veel plezier in bouwen had en 't zoo netjes deed, óók, dat hij keurig de doozen weer inruimde als hij uitgespeeld was, had ze de groote jongens hun gang laten gaan en in korten tijd was Appie in 't bezit van zes Ankerbouwdoozen, mèt de voorbeelden.

En Appie bouwde waterputten en tuinhuisjes en aardige poortjes, soms kleine huizen, waar een kabouter zóó in had kunnen gaan wonen. Op de speelkamer had hij 't rijk alleen — dat begrijp je. Als hij wat moois gebouwd had, waarvan hij niet dadelijk scheiden kon, mocht hij het laten staan. En dan eindelijk, als hij weer nieuwe plannen in zijn hoofd had, werd het kunstwerk weer afgebroken.

Hij zuchtte er dan bij. ☹

* *

Vader had 't nu al een paar jaar geroepen: „Moeder, 't huis wordt te klein.” Ze waren toch ook zoo groot en breed, die drie zonen. Ze vulden elke kamer ineens, als ze er in waren met hun breede schouders, hun lange beenen en armen. Vooral in de eetkamer was 't treurig,

daar botsten ze tegen elkaar op, daar kon moeder zich niet roeren om naar de theetafel of 't buffet te komen. Maar 't was toch zoo hard om weg te gaan uit het lieve huis, waar alle vier de jongens waren geboren.

Vader had echter volmaakt gelijk: het huis was te klein, de groote jongens hadden geen ruimte genoeg om er prettig te wonen en heelemaal geen ruimte om er rustig te werken. ☹

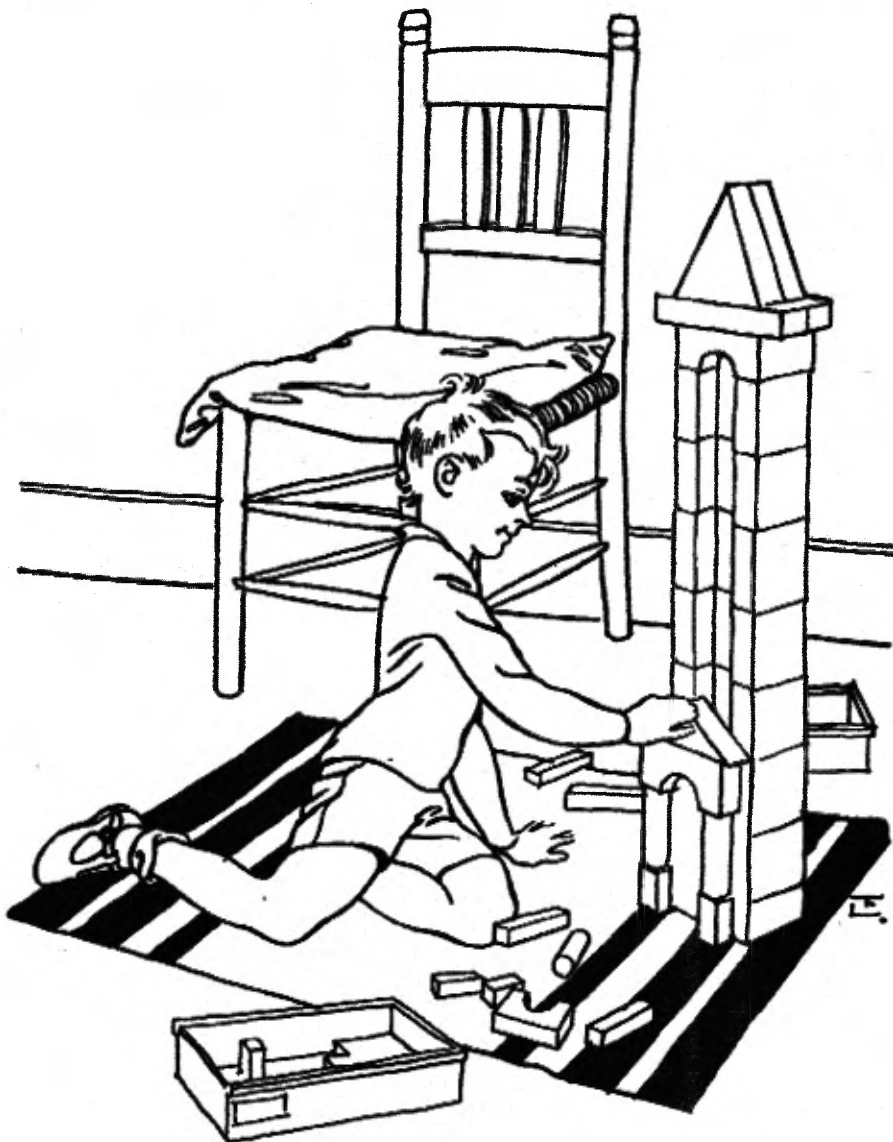
Eindelijk gingen Vader en Moeder overleggen met een architect. Die teekende een mooi huis voor hen uit. Maar Moeder dacht: „Wat is het groot!” Een groot huis is een heele zorg voor de Moeders! Maar toen moeder merkte, hoe dol- en dolblij vader en haar groote jongens zouden zijn, als dat mooie huis van de teekening voor hen gebouwd werd, op een mooi ruim stuk grond een straat verder, vond ze alles goed en zuchtte niet meer.

Toen werd met het bouwen van het huis begonnen. Elken morgen gingen Moeder en Appie kijken. Dat was net iets voor Appie. Nu zag hij, hoe de groote menschen heuschelijke huizen bouwden. Hij genoot, elken morgen. Altijd merkte hij precies de vorderingen op. Nu lagen de tegels in de gang en nu waren de schoorsteenmantels in de kamers geplaatst. En nu kon je de trap al op naar boven. O, wat werd het huis groot. Appie rende door de ruimten, Appie dartelde door de heel groote eetkamer. ☹

Het dak kwam er op van mooie gele verglaasde dakpannen, die je in de verte al toeschitterden. En toen ging er naar oud gebruik een vlag op 't huis met een krans van dennegroen aan den top van den vlaggestok. Het huis was „onder de kap”, zoo heette dat, en nu moest Vader trakteren op bier. Dat heet Pannebier. Is dat niet grappig? Vader stuurde er sausijzenbroodjes en appelbollen bij — ze hadden allemaal erg hun best gedaan, al het werkvolk. En ze waren zoo aardig voor Appie geweest. Alles hadden ze hem laten zien, overal hadden ze hem bijgetild, en overal op hem gepast, dat hij niet in putten met kalk of onder buitelige stapels hout zou raken. Toen werd het dagelijksche bezoek nog interessanter. Want nu kwamen de schilders, en de behangers. Ze gingen zeilen leggen en gordijnen hangen. Nu werd het nieuwe huis steeds gezelliger, en het oude huis, waar alles gaandeweg werd weggehaald, leeger en ongezelliger. ☹

Eindelijk, daar kwam de groote dag, daar „gingen ze over.” Dat was me een vreeselijk drukke dag. Appie was wel bij tien verschillende menschen op visite gevraagd, maar hij wou niet en Moeder gunde hem graag, dat hij alles meemaakte. Vader en de broers gingen in de stad koffiedrinken en eten, de broers logeerden bij vrienden, dan hoefden er maar drie bedden dien eersten nacht in orde. Moeder en Appie aten en dronken zoo onder de hand wat. Vader bracht lekkere broodjes en een snoepje voor ze mee uit de stad en de meisjes in de keuken hadden geregeld koffie en thee te vuur, en ook melk voor Appie. Wat was Moeder dien avond moe, toen ze eindelijk in bed tolde! Ze sliep dadelijk en merkte daardoor niet, dat Appie in 't kleine ledikantje naast haar bed, ongewoon lag te woelen en te scharrelen. Vader merkte 't wel, maar dacht: „De ongewoonheid. De drukke dag.” En toen was Vader ook zoo in slaap, want na zijn werk op 't kantoor had hij duchtig aan de verhuizing meegeholpen.

Den volgenden morgen — daar zaten Vader, Moeder en Appie in de ontzaglijke eetkamer aan 't ontbijt. Door heele breede maar niet hooge ramen keken ze 't Park in. Je weet wel, van die nieuwerwetsche ramen. De meisjes hadden keurig gedekt, alles leek zoo huiselijk als 't maar

kon 'en Vader straalde van blijdschap. Nu had hij het, het nieuwe, groote huis waar hij al jaren van gedroomd had. Moeder was haastig, er viel zooveel te doen, vanavond moesten de jongens toch weer thuiskomen. Kleine Appie zat aan zijn boterham te pluizen. Hij at haast niet. Vader keek naar hem en herinnerde zich, dat hij Appie zoo had hooren woelen en scharrelen in bed. Appie's gezichtje stond saai. „Die is niet heelemaal in orde”, dacht Vader. Doch hij zei niets, hij wilde Moeder niet ongerust maken. ☼

„Kom, Appie, schiet een beetje op”, zei Moeder. En daar ineens draaide ze zich verschrikt om. Wat was dat nu? Daar barstte Appie uit in zoo'n droevige huilbui, dat Moeder niet wist, hoe ze 't had. ☼

Vader had Appie al op zijn schoot genomen.

„Wat is er, Appie, mijn kleine ventje?” Maar Appie zei niets en snikte maar, aan Vaders schouder.

Vader bevoelde Appie's voorhoofd eens — telde ongemerkt zijn polsje. Niets. „Het zal de vreemdigheid zijn!” zei hij geruststellend tegen Moeder.

Ja, en toen kwamen de schoonmaaksters binnen en de meisjes, en de monteur was er, en de tuinman. Toen had moeder heusch geen tijd om zich nog langer met Appie te bemoeien. ☼

Appie begon zijn tocht door 't huis en knapte zienderoogen op. Er was ook zooveel te vragen en te bedisselen. Appie had geen tijd meer om een lang gezicht te zetten. 's Avonds zaten Vader en Moeder aan de thee in zoo'n echt knus hoekje van de eetkamer, dat al heelemaal op orde was. — Daar waren de broers! Drie groote stoere gestalten stoven de eetkamer binnen en wenschten Vader en Moeder geluk met het nieuwe huis. Wim, de oudste, vroeg: „Wel, en hoe vindt Adalbertus alles?” Ja, zoo heette het kleine broertje zoowaar: A-dal-ber-tus. Maar de broers hadden er gauw Appie van gemaakt. ☼

„Adalbertus heeft 't niet heelemaal naar zijn zin”, zei Vader.

„Niet???” vroeg Moeder. Ze had er niets van gemerkt sedert de huilbui, en was die zelfs vergeten. Maar nu herinnerde ze 't zich weer. ☼

Appie boog 't vuurroode kopje. „Niets zeggen”, smeekte hij. Ze zagen, dat de waterlanders weer komen wilden en hielden gauw hun mond.

De broers vroegen, of Appie hun den weg naar hun kamers eens wilde wijzen. ☼

Dat werd een prachtige tocht. Appie was zoo grootsch, dat hij alles wist van de kamers en de kasten van zijn broers! En kijk, hier had Joop zijn donkere kamer, en daar, op de gang, Kees de kast voor zijn vlinderverzameling! ☼

Dien nacht scharrelde Appie wat minder in bed dan den vorigen. Maar rustig was hij bij lange na niet. Den volgenden morgen ging Vader heel vroeg weg en ontbeet Moeder

met haar vier zonen. Wijd uiteen zaten ze aan de groote tafel. De groote broers waren één en al verrukking. Wat een eetkamer! En wat een gezicht op 't Park!

„Zeg, Adalbertus!” zei Wim en gaf Appie een broederlijken klap op den schouder. „Wat zeg jij er nou van?” Appie keerde 't gezichtje naar zijn broer toe — 't vertrok droevig — en daar huilde hij.

„Maar Appie nou toch! Kereltje!” verweet Wim en nam hem op de knieën. „Heb je zoo'n werk om te wennen? Nou maar, ik niet, hoor ventje! Kom, je mag meerijden op mijn bagagedrager. Tot 't eind van de straat. Dan kan hij wel alleen terug, hè Moeder?”

Zeker kon hij dat. Hij knapte weer op. Maar ook den volgenden morgen en den daaropvolgenden morgen had hij aan 't ontbijt zijn „droeve drie minuten” zooals Joop 't al gauw noemde. Toen ze een week in 't nieuwe huis waren, er al een heerlijken Zondag hadden doorgebracht met almaar inruimen en gezellig maken, kon Moeder eindelijk doen, waar ze al elken dag toe had trachten te komen: naar 't oude huis gaan en nakijken of de werksters het huis netjes „bezemschoon” hadden achtergelaten. Appie ging natuurlijk mee. Toen Moeder en Appie het oude huis naderden, betrok Appie's gezichtje meer en meer. Thuis had hij zijn droeve drie minuten al gehad. Met een triestig gezichtje liep hij toen met Moeder het heele huis door. Lang bleven ze in elke kamer. Scheiden doet pijn. Ze waren zóó gelukkig geweest in dat oude huis. Moeder was zóó in haar eigen gedachten verdiept, dat ze niet lette op haar kleine jongetje. Daar gingen ze de trap af — voor 't laatst. Het huis was nog niet verkocht, 't huis was nu nog van Vader en Moeder, maar Moeder wilde er nu niet meer in terug komen. Scheiden doet pijn. Langzaam gingen ze de vestibule door. Lang bleef Moeder op den drempel van de voordeur staan. Toen vermande ze zich en stapte de hooge stoep af. Ze wou Appie mee trekken, maar opeens sloeg hij zijn beide handjes in wanhoop voor zijn gezichtje en schreide luid: „Gaan ze nou het oude huis afbreken?”

Zoo doen de jongetjes, die met Ankerbouwdoozen bouwen. Zoo doen de groote menschen immers niet! Die laten het huis staan en verkoopen het en dan komen er andere menschen in en die maken het weer eens zoo mooi, het wordt geverfd en behangen en er komen nieuwe kleeden, gordijnen en nieuwe planten in den tuin.

Dat alles vertelde Moeder aan Appie, toen ze op den

stoep van het oude huis was gaan zitten en haar schreiend ventje op de schoot had genomen.

Appie knapte er van op. O! Ze zouden het oude huis niet afbreken! Wat een troost! Dat had hem dwarsgezeten! Het nieuwe huis was heerlijk en mooi, maar 't oude huis was toch zoo lief, hij hield er zoo van, hij had gedacht, dat-het-nu-afgebroken-zou-wordsen!

Op Moeders schoot huilde hij eens ferm uit. En toen was 't over. Geen gepieker meer, geen onrustig slapen meer. Het oude huis zou niet afgebroken worden.

Nog geen maand later — daar kwamen de nieuwe menschen. Toen gebeurde alles zooals Moeder gezegd had. Appie stond vaak voor 't hek van den voortuin te kijken naar al de drukte in en om het oude huis. En in 't nieuwe huis was hij nu *heelemaal* gelukkig.